

**Raport z realizacji Programu Ochrony
Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia
na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028,
za lata 2023-2024**





Zamawiający:

Gmina Dąbrowa Biskupia

ul. Topolowa 2

88-133 Dąbrowa Biskupia

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska

Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo



Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka

Konsultant – Martyna Ciska

Analitik – Oliwia Machalska

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Charakterystyka gminy	4
2.1. Położenie	4
2.2. Walory przyrodnicze gminy	5
2.3. Jakość powietrza na terenie gminy	16
2.4. Poziom hałasu na terenie gminy	23
2.5. Natężenia pól elektromagnetycznych na terenie gminy	28
2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy	30
3. Stopień realizacji programu ochrony środowiska w latach 2023-2024	35
4. Ocena realizacji programu ochrony środowiska w okresie od 2022 do 2023	39
5. Spis tabel i rysunków	42

1. Wstęp

Celem niniejszego opracowania jest ocena efektów realizacji zadań w okresie od 2023 r. do 2024 r. wynikających z „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, przyjętego uchwałą nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Obowiązek sporządzenia raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska przez organ wykonawczy gminy i przedstawienia tego raportu radzie gminy wynika z zapisów art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647). Organ wykonawczy gminy wykonuje raport co dwa lata.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie wskazuje wymagań dotyczących formy oraz zawartości raportów z wykonania Programów Ochrony Środowiska. W związku z tym, sporządzając niniejszy dokument, wzięto pod uwagę główne cele oraz przewidziane do wykonania zadania ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028.

Źródłami informacji na temat realizacji poszczególnych zadań są:

- Urząd Gminy Dąbrowa Biskupia;
- Raport o stanie Gminy Dąbrowa Biskupia za 2023 r.;
- Raport o stanie Gminy Dąbrowa Biskupia za 2024 r.

2. Charakterystyka gminy

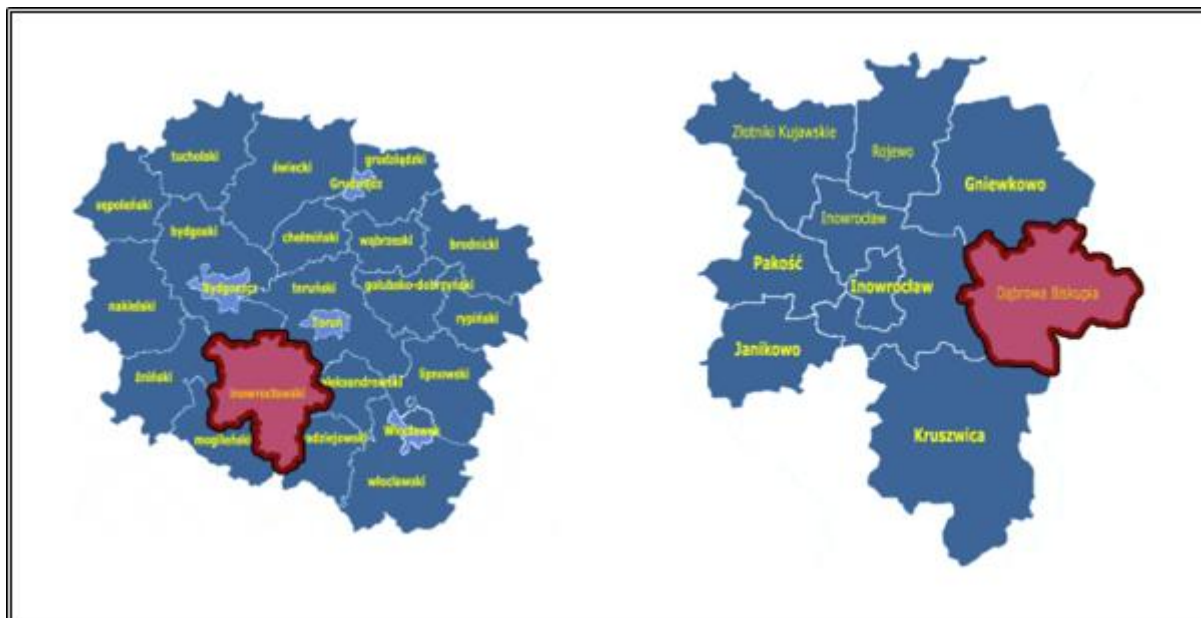
2.1. Położenie

Gmina Dąbrowa Biskupia jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie inowrocławskim, na wschód od Inowrocławia, w odległości około 35 km na południe od Torunia i 70 km na południowy wschód od Bydgoszczy¹. Z 28 wsi wchodzących w skład gminy, 22 stanowią wsie sołeckie, z których Dąbrowa Biskupia jest największa. Są to sołectwa: Dąbrowa Biskupia, Nowy Dwór, Chróstowo (obejmujące wsie Chróstowo i Walentynowo), Przybysław, Pieranie (obejmujące wsie Bąkowo, Głojkowo), Sobiesiernie, Radojewice (obejmujące wsie Radojewice, Niemojewo i Pieczyska), Brudnia, Stanomin, Ośniszczewko, Zagajewice, Modliborzyce (obejmujące wsie Modliborzyce i Rejna),

¹ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty Uchwałą Nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

Parchanie, Parchanki, Ośniszczewo, Mleczkowo, Chlewiska, Konary-Dziewa (obejmujące wsie Konary i Dziewa), Wola Stanomińska, Wonorze oraz Zagajewiczki².

Rysunek 1. Położenie gminy Dąbrowa Biskupia na tle województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu inowrocławskiego



Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028

Gmina sąsiaduje z następującymi gminami z województwa kujawsko-pomorskiego:

- gminą wiejską Gniewkowo, powiat inowrocławski,
- gminą wiejską Aleksandrów Kujawski, powiat aleksandrowski,
- gminą wiejską Koneck, powiat aleksandrowski,
- gminą wiejską Zakrzewo, powiat aleksandrowski,
- gminą wiejską Dobrze, powiat radziejowski,
- gminą miejsko-wiejską Kruszwica, powiat inowrocławski,
- gminą wiejską Inowrocław, powiat inowrocławski³.

2.2. Walory przyrodnicze gminy

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego

² <https://dabrowabiskupia.pl/> (dostęp: 24.07.2025 r.)

³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 przyjęty Uchwałą Nr XXIII/185/2021 Rady Gminy Dąbrowa Biskupia z dnia 29 kwietnia 2021 r.

krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze analizowanej jednostki znajdują się:

- rezerваты przyrody: „Rejna” i „Balczewo”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich,
- 9 pomników przyrody,
- 7 użytków ekologicznych.

Rejna – obszar o powierzchni 5,78 ha. Został uznany za rezerwat Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 stycznia 1962 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1962 r. Nr 30, poz. 137). Obecnie obowiązującym na terenie rezerwatu aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Rejna" (Dz. Urz. z 2015 r. poz. 3333). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnego stanowiska wiśni karłowatej *Cerasus fruticosa* w świetlistym borze mieszanym. Cały obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną

Tabela 1. Charakterystyka rezerwatu przyrody Reina

Rodzaj rezerwatu	florystyczny
Typ rezerwatu	florystyczny
Podtyp rezerwatu	krzewów i drzew
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	borów mieszanych nizinnych

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2025 r.)

Ponadto dla rezerwatu „Rejna” ustanowiony został plan ochrony – Rozporządzenie nr 14/0210/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 12 grudnia 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Rejna” (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 312, poz. 3408).

Balczewo – obszar o powierzchni 24,40 ha. Został uznany za rezerwat Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 stycznia 1963 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1963 r. Nr 27, poz. 138). Obecnie obowiązującym na terenie rezerwatu aktem prawnym jest Zarządzenie Nr 0210/20/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Balczewo" (Dz.Urz. z 2013 r. poz. 2700). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie siedlisk gatunków ptaków wodno-błotnych. Cały obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

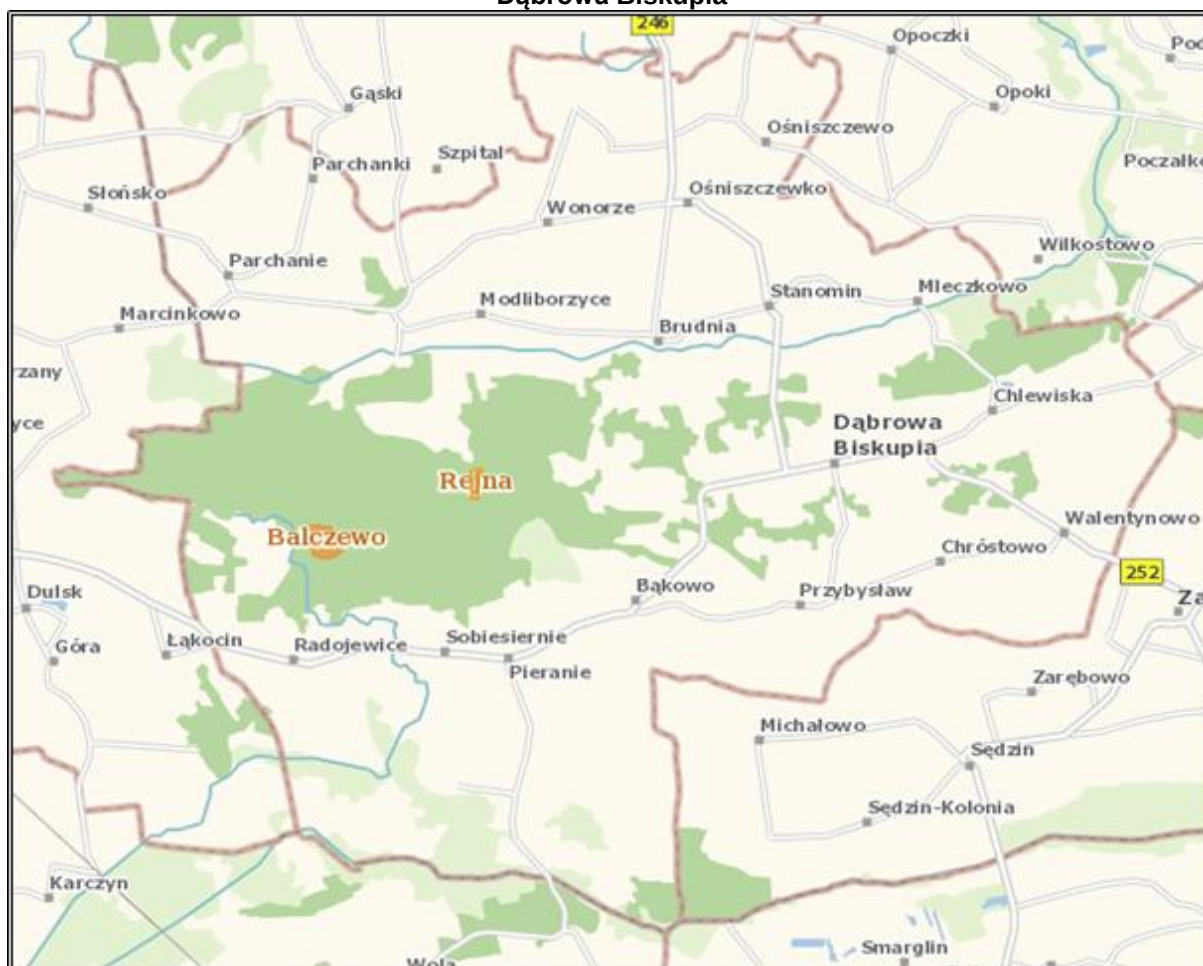
Tabela 2. Charakterystyka rezerwatu przyrody Balczewo

Rodzaj rezerwatu	faunistyczny
Typ rezerwatu	faunistyczny
Podtyp rezerwatu	ptaków
Typ ekosystemu	różnych ekosystemów
Podtyp ekosystemu	mozaiki różnych ekosystemów

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2025 r.)

Ponadto dla rezerwatu „Balczewo” ustanowiony został plan ochrony – Zarządzenie nr 0210/21/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Balczewo” (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 2701).

Rysunek 2. Położenie rezerwatów przyrody „Rejna” i „Balczewo” na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

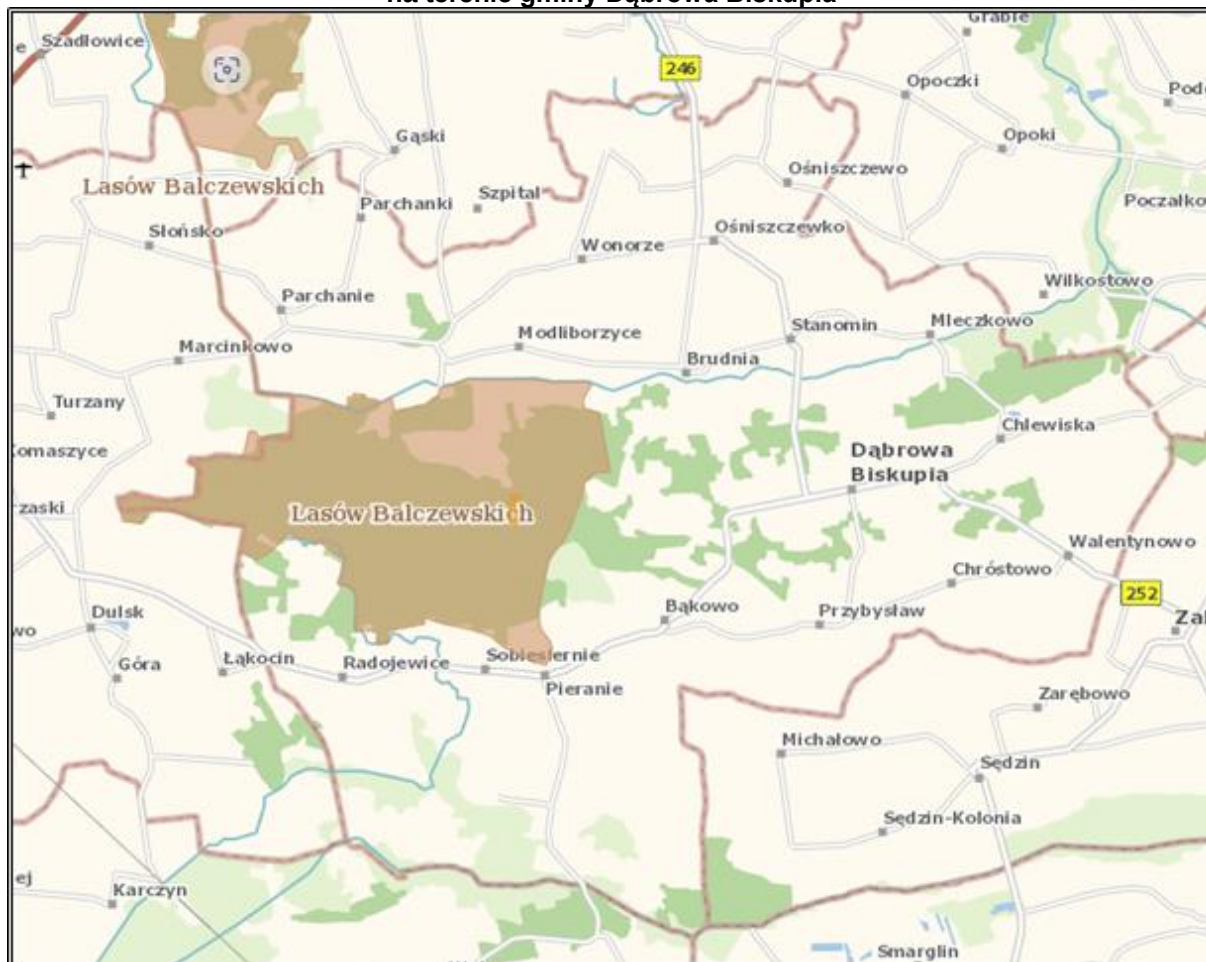


Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 16.07.2025 r.)

Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich – zajmuje powierzchnię 2 775,91 ha i powstał na mocy Rozporządzenia Nr 9/1991 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim (Dz. Urz. Woj. Bydg. z dnia 10 września 1991 r. Nr 17, poz. 127). Obecnie

obowiązującym na terenie obszaru chronionego aktem prawnym jest Uchwała nr XI/253/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 6123). Zlokalizowany jest on w części środkowo-zachodniej gminy. Obszar nie jest jednolity geograficznie i przyrodniczo. Obejmuje kompleks leśny – borów świeżych i suchych porastających wydmy i pola wydmowe okolic Rejny, Niemojewa i Radojewic. Jest to jedyny kompleks leśny wśród żyznych czarnych ziem kujawskich. Stanowi on przedmiot penetracji świątecznej mieszkańców Inowrocławia. Obszar ten integralnie łączy się wąskim korytarzem wzdłuż Kanału Parchańskiego z systemem rozległych mokradeł i bagien tzw. "Gąskich" i "Ostrowskich" - spełniających ważną rolę w retencji wodnej tego fragmentu Kujaw. Pokryte są one siedliskami wilgotnymi i bagiennymi. Na terenie jednostki znajdują się 2 rezerваты przyrody: Balczewo i Rejna.

Rysunek 3. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich na terenie gminy Dąbrowa Biskupia



Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 16.07.2025 r.)

Pomniki przyrody

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 poz. 1478 ze zm.) **pomnikami przyrody** są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z wykazem pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia znajduje się 9 pomników przyrody. Ich opis zaprezentowano w tabeli poniżej.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028, za lata 2023-2024

Tabela 3. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia

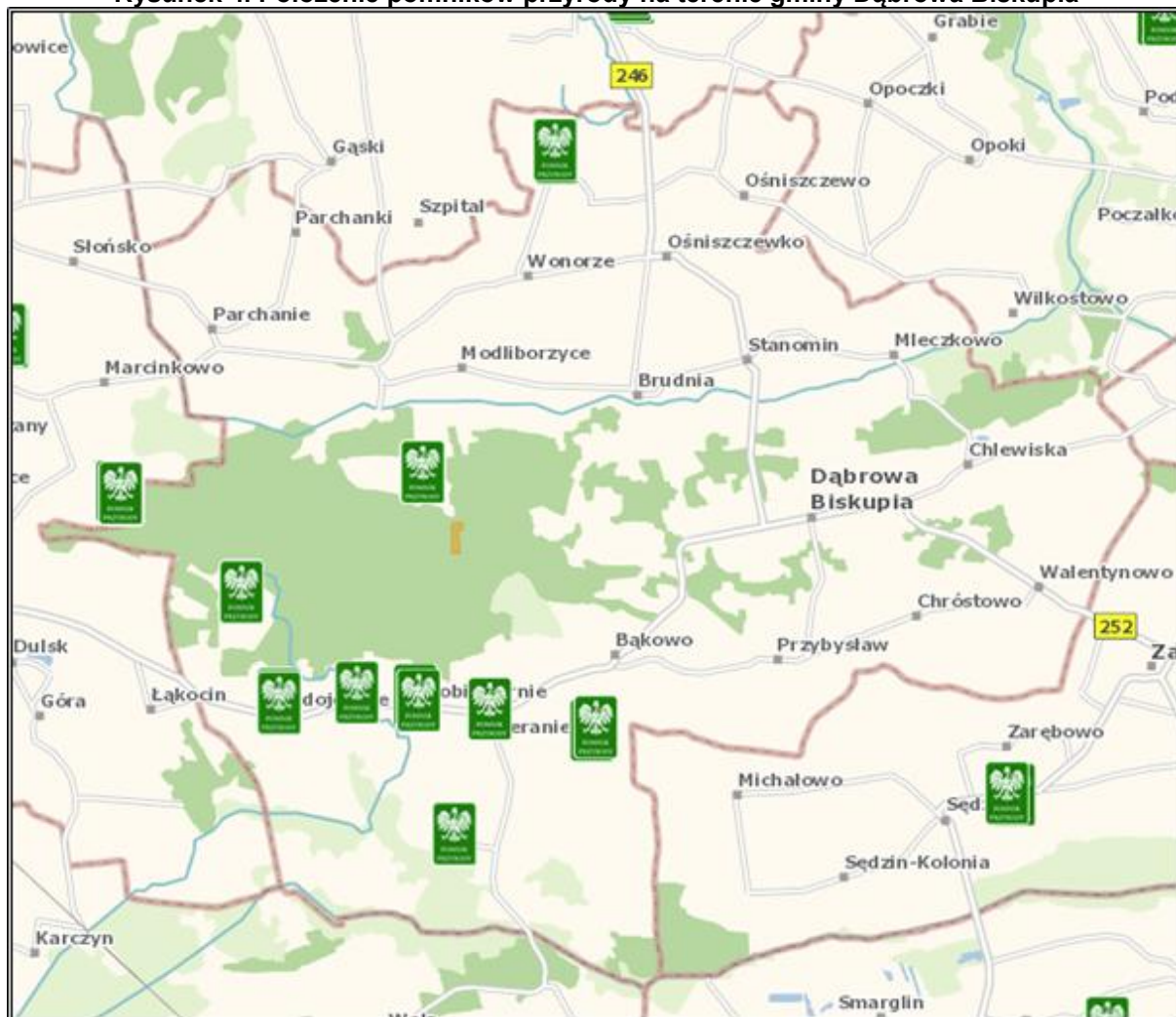
Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Park dworski w miejscowości Dziewa	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
2.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	2 Dęby szypułkowe - <i>Quercus robur</i>	Park wiejski w miejscowości Głojkowo	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
3.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Park dworski w miejscowości Niemojewo	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
4.	Jednoobiektowy	Drzewo	Grusza pospolita - <i>Pyrus communis</i>	Park dworski w miejscowości Pieczyska	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
5.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Park wiejski w miejscowości Pieranie	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
6.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	2 drzewa: Grusza pospolita - <i>Pyrus communis</i> i Topola szara - <i>Populus xcanescens</i>	Park dworski w miejscowości Sobiesierne	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
7.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	4 drzewa: Lipa srebrzysta - <i>Tilia tomentosa</i> , Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> , Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały) - <i>Aesculus hippocastanum</i> i Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i>	Park dworski w miejscowości Zagajewice	Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316).
8.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	6 Dębów szypułkowych - <i>Quercus robur</i>	Park	Komunikat Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody o wydanych orzeczeniach uznających niektóre twory przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy z 25.05.1957 r., nr 4, poz. 18).

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028, za lata 2023-2024

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
9.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	2 Dęby szypułkowe - <i>Quercus robur</i>	Leśnictwo Rejna, Obręb Gniewkowo, Nadleśnictwo oddział 170b	Komunikat Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody o wydanych orzeczeniach uznających niektóre twory przyrody za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej w Bydgoszczy z 25.05.1957 r., nr 4, poz. 18).

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Rysunek 4. Położenie pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia



Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 16.07.2025 r.)

Użytki ekologiczne

Według ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.) **użytkami ekologicznymi** są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

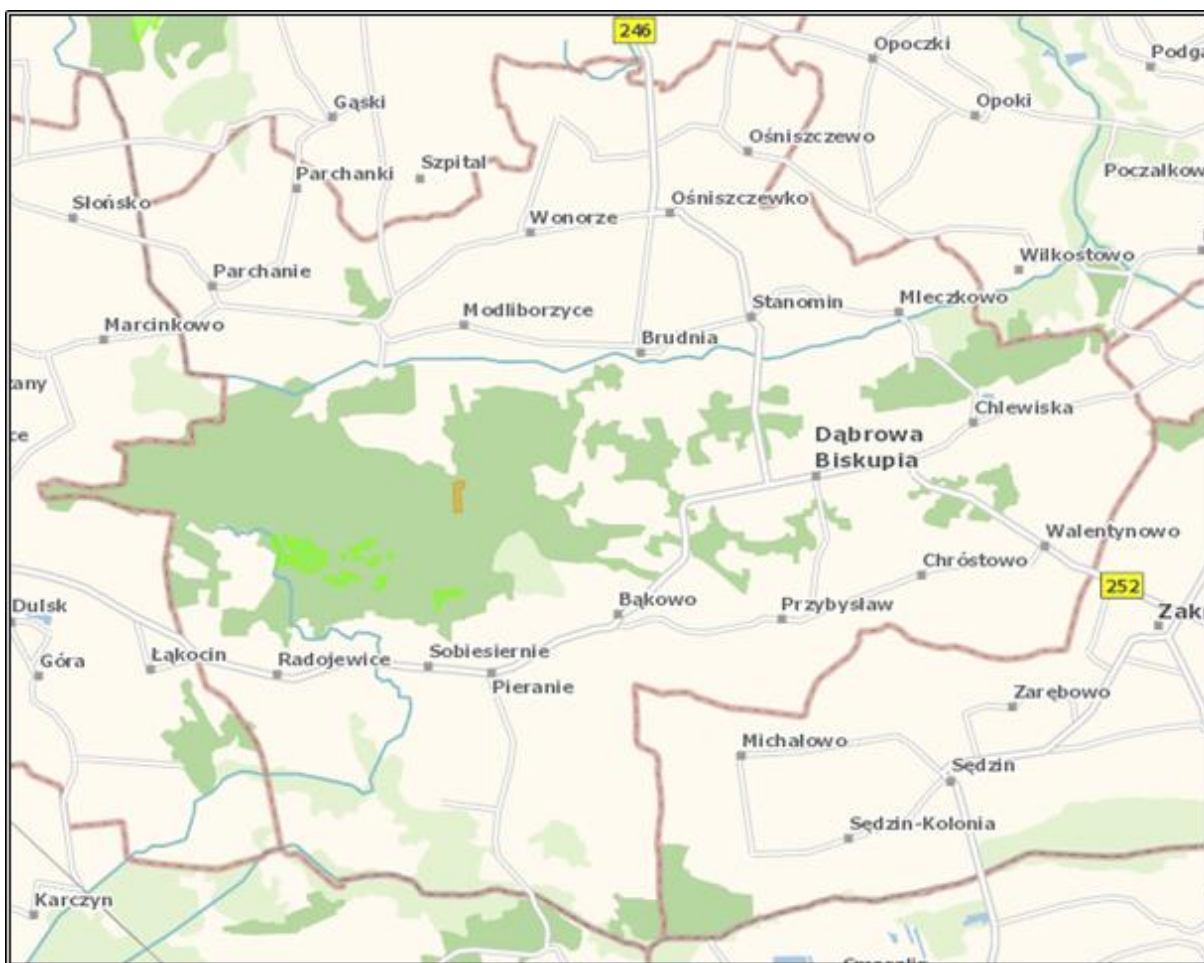
Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zlokalizowanych jest 7 użytków ekologicznych. Ich wykaz prezentuje tabela poniżej.

**Tabela 4. Charakterystyka użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie gminy
Dąbrowa Biskupia**

Lp.	Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	bagno	23,40	oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Rejna jako część działki nr 224LP, położone w miejscowości: Rejna	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
2.	bagno	1,60	oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Rejna jako część działki nr 233LP.239LP, położone w miejscowości: Rejna	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
3.	bagno	8,99	Rejna; Niemojewo, działka nr 225/1/LP; 225/2LP	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
4.	bagno	3,29	Rejna, działka nr 221/2LP, 222/2LP	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
5.	bagno	3,12	Rejna, działka nr 233LP	Rozporządzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 19.01.2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
6.	bagno	3,24	Rejna, działka nr 234LP	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).
7.	bagno	8,90	Rejna, działka nr 235/1LP, 238LP	Rozporządzenie nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 6, poz. 31).

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028

Rysunek 5. Położenie użytków ekologicznych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia



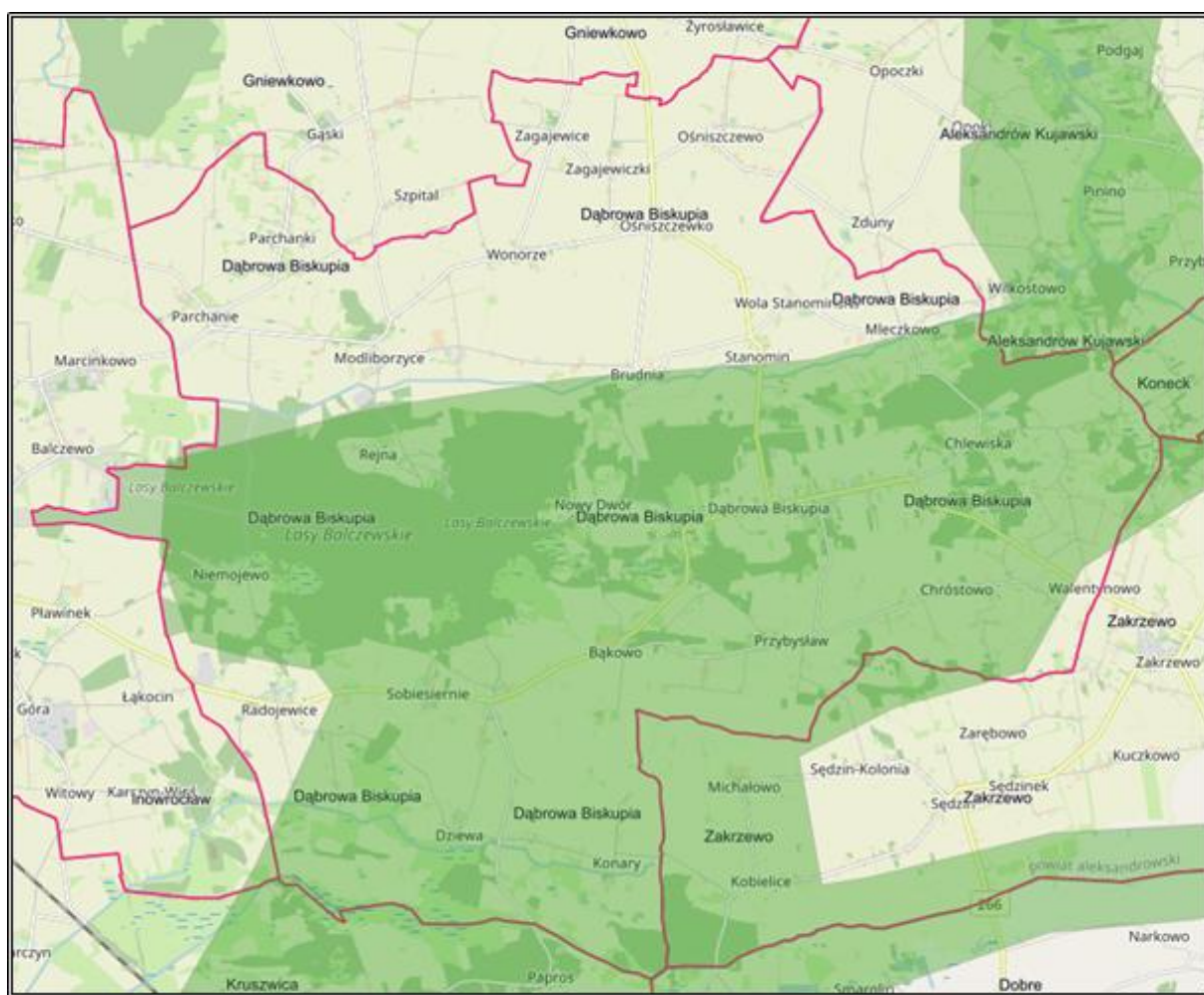
Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 16.07.2025 r.)

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2005 na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zlokalizowany jest korytarz ekologiczny o nazwie Gopło (KPnC-7).

Rysunek 6. Korytarz ekologiczny 2005 Gopło na terenie gminy Dąbrowa Biskupia



Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 16.07.2025 r.)

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2012 na terenie gminy Dąbrowa Biskupia zlokalizowany jest natomiast korytarz ekologiczny o nazwie Puszcza Bydgoska – Dolina Warty (KPnC-15A).



Powietrze atmosferyczne jest jednym z najistotniejszych elementów środowiska przyrodniczego, które podlega ochronie. W polskim prawie środowiskowym zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego są określone głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2025 poz. 647). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

16

Zanieczyszczenie powietrza jest wynikiem wieloletnich działań człowieka, w tym wykorzystania paliw kopalnych, rozwoju transportu i urbanizacji. Niektóre zanieczyszczenia pochodzą z naturalnych procesów, to jednak działalność ludzka stanowi główną przyczynę wzrostu zanieczyszczeń w atmosferze.

Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

- źródła punktowe (emisja punktowa) związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych;
- źródła liniowe (emisja liniowa) związane z komunikacją;
- źródła powierzchniowe (emisja powierzchniowa) niskiej emisji rozproszonej komunalno-bytowej i technologicznej.

Województwo kujawsko-pomorskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, gmina Dąbrowa Biskupia należy do strefy kujawsko-pomorskiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- dwutlenek azotu (NO_2),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C_6H_6),
- ozon troposferyczny (O_3),
- pył zawieszony PM_{10} , oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył $\text{PM}_{2,5}$.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O_3).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028, za lata 2023-2024

oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy kujawsko-pomorskiej w latach 2023-2024.

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
			Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
						Faza I	Faza II									
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2023	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2024	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za lata 2023-2024

Tabela 6. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
			Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂	NO _x		
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2023	A	A	A	D2
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2024	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za lata 2023-2024

Roczna ocena jakości powietrza za lata 2023-2024 w strefie kujawsko-pomorskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- poziom docelowy B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy kujawsko-pomorskiej były dotrzymane.

W ocenie rocznej jakości powietrza za lata 2023-2024, w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia ludzi, w strefie kujawsko-pomorskiej odnotowano przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀, w związku z czym strefę zaklasyfikowano do klasy C. Przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy, ponieważ w strefie wskazuje się obszary przekroczeń. Dla Gminy Dąbrowa Biskupia nie wyznaczono jednak obszaru przekroczeń dla benzo(a)pirenu.

W ocenach jakości powietrza za 2023 r. i 2024 r., na terenie gminy Dąbrowa Biskupia, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin wystąpiło natomiast przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

Na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadzi pomiarów zanieczyszczeń powietrza. Jednakże w oparciu o modelowanie matematyczne, stanowiące metodę uzupełniającą w stosunku do pomiarów stężeń zanieczyszczeń powietrza, realizowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, stwierdzono, że na terenie gminy, w roku kalendarzowym 2024 wartości stężeń średniorocznych substancji w powietrzu wyniosły⁴:

1. Dwutlenek azotu (nr CAS 10102-44-0):

Sa = od 9 µg/m³ do 10 µg/m³

2. Dwutlenek siarki (nr CAS 7446-09-5):

Sa = od 2 µg/m³ do 3 µg/m³

3. Pył zawieszony PM₁₀:

Sa = od 16 µg/m³ do 17 µg/m³

4. Pył zawieszony PM_{2,5}:

⁴ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

Sa = od 9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

5. **Benzen** (nr CAS 71-43-2):

Sa = 0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

6. **Ołów** (nr CAS 7439-92-1):

Sa = 0,003 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

7. **Tlenki azotu** (nr CAS 10102-44-0, 10102-43-9):

Sa = od 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ do 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

8. **Tlenek węgla** (nr CAS 630-08-0):

Sa = od 165 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

9. **Arsen** (nr CAS 7440-38-2):

Sa = od 0,5 ng/m^3

10. **Kadm** (nr CAS 7440-43-9):

Sa = od 0,05 ng/m^3

11. **Nikiel** (nr CAS 7440-02-0):

Sa = od 0,5 ng/m^3

12. **Benzo(a)piren** (nr CAS 50-32-8):

Sa = od 0,3 ng/m^3 do 0,5 ng/m^3

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia znajdują się trzy ферmy drobiu w Modliborzycach oraz dwie ферmy drobiu w Dąbrowie Biskupiej. Na obszarze gminy umiejscowione są również ферmy trzody chlewnej w miejscowościach Konary i Radojewice. W miejscowości Radojewice znajduje się także biogazownia rolnicza produkującej gaz biometan z gnojowicy, gnojówki i odpadów poubojowych z dodatkiem substratów roślinnych. Obecność tych przedsiębiorstw powoduje uciążliwości odorowe dla okolicznych mieszkańców⁵.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia funkcjonuje program „Czyste Powietrze”. Jego celem jest poprawa jakości powietrza poprzez wspieranie mieszkańców w wymianie starych źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych. Program umożliwia uzyskanie

⁵ Dane Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia

dofinansowania m.in. na zakup nowoczesnych kotłów, docieplenie domów, wymianę okien i drzwi, a także instalację paneli fotowoltaicznych⁶.

Gmina Dąbrowa Biskupia posiada sensor jakości powietrza⁷, który został zamontowany na budynku Szkoły Podstawowej w Ośniszczewku. Dzięki niemu możliwe jest dokonanie oceny w zakresie przekroczeń zanieczyszczeń powietrza na danym obszarze. Mieszkańcy mogą sprawdzić wyniki dokonywanych pomiarów w Internecie. Systematyczna kontrola wyników pozwala na szybkie wykrycie zanieczyszczeń i zastosowanie rozwiązań przyczyniających się do poprawy tego zjawiska.

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia funkcjonuje obecnie 12 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy wytwórczej do 5,4 MW:

- 2 szt. elektrowni wiatrowych o łącznej mocy wytwórczej energii elektrycznej do 800 kW w obrębie geodezyjnym 0019 Przybysław;
- 4 szt. elektrowni wiatrowych o łącznej mocy wytwórczej energii elektrycznej do 950 kW w obrębie geodezyjnym 0015 Parchanie;
- 4 generatorów o łącznej mocy do 1200 kW (elektrowni wiatrowych) na nieruchomości oznaczonej nr dz. 12 położonej w obrębie geodezyjnym 0027 Zagajewice;
- 1 elektrownia wiatrowa o mocy do 2 MW w obrębie geodezyjnym 0015 Parchanie;
- 1 generator o mocy wytwarzanej energii elektrycznej do 450 kW w obrębie geodezyjnym 0015 Parchanie⁸.

2.4. Poziom hałas na terenie gminy

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16 – 16 000 Hz. Jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Wpływa negatywnie na zdrowie ludzi i jakość ich życia, a także szkodzi zwierzętom. Długotrwałe narażenie na jego działanie może prowadzić m.in. do poważnych problemów ze snem, zwiększać ryzyko choroby niedokrwiennej serca, pogarszać zdolność koncentracji oraz wywoływać uczucie rozdrażnienia.

⁶ <https://dabrowabiskupia.pl/> (dostęp: 24.07.2025 r.)

⁷ <https://airly.org/map/pl/> (dostęp: 24.07.2025 r.)

⁸ Dane Urzędu Gminy Dąbrowa Biskupia

Hałas przemysłowy

Głównymi źródłami hałasu przemysłowego są: silniki elektryczne i spalinowe, wentylatory, pompy, urządzenia tnące, sprężarki, chłodnie, maszyny budowlane, maszyny służące do obróbki metalu, maszyny tartaczne, maszyny stolarskie, sieczkarnie, specjalistyczne linie technologiczne, urządzenia nagłaśniające, wózki widłowe i dźwigi.

Na terenie gminy nie znajdują się duże zakłady przemysłowe czy tereny przeznaczone na rozwój różnych form działalności przemysłowej, przez co nie stanowią one uciążliwego źródła hałasu. Niewielki hałas mogą generować zakłady, które na terenie gminy działają przede wszystkim w budownictwie oraz handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one jednak niewielkie źródło hałasu i nie są mocno uciążliwe dla mieszkańców.

Hałas komunikacyjny

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej. Głównym źródłem emisji hałasu komunikacyjnego do środowiska na terenie gminy może być ruch na drogach wojewódzkich nr 252 i 246.

Ochrona przed hałasem obejmuje określone rodzaje terenów, które zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Są to obszary wyodrębnione ze względu na sposób ich użytkowania i pełnione funkcje, takie jak tereny mieszkalne, rekreacyjne czy obszary szpitalne. Redukcja emisji hałasu może być osiągnięta poprzez stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających jego natężenie. Ważnym narzędziem w tym zakresie są również zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące właściwej lokalizacji obiektów przemysłowych, zachowania odpowiednich odległości między zabudową a źródłami hałasu oraz zastosowania barier dźwiękochłonnych. Istotną rolę odgrywa również stały monitoring poziomu hałasu, który pozwala na ocenę sytuacji i podejmowanie odpowiednich działań zaradczych.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

(Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Rysunek 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Badania natężenia hałasu

W ramach PMŚ gromadzone są pomiary hałasu przemysłowego, drogowego, kolejowego oraz lotniczego w środowisku. Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie realizowano jednak badań hałasu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

2.5. Natężenia pól elektromagnetycznych na terenie gminy

Pole elektromagnetyczne to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz (definicja z ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska).

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. 2024 r. poz. 1277 ze zm.),

- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647) w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi stanowi zapewnienie jak najkorzystniejszego stanu środowiska, dzięki utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm lub co najmniej na ich poziomie. Promieniowanie niejonizujące jest obecnie uznawane za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiskowych. Pole elektromagnetyczne generowane przez silne źródła wpływa negatywnie na warunki życia ludzi, zakłócając procesy życiowe. Może prowadzić do zaburzeń w funkcjonowaniu ośrodkowego układu nerwowego, a także układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz wpływać na narządy słuchu i wzroku.

Badania PEM

Badania monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie były realizowane w latach 2023-2024. Zostały jednak przeprowadzone w 2022 r. przy ul. Topolowej w Dąbrowie Biskupiej.

Do stwierdzenia zgodności wyników pomiarów wykorzystano wskaźnik WMe obliczany z maksymalnej wartości chwilowej uzyskanej w trakcie pomiarów (E_{max}), powiększonej o niepewność pomiaru. Dopuszczalne poziomy pole elektromagnetyczne w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WMe nie przekracza wartości 1.

Pomiary wykonane w 2022 roku w gminie Dąbrowa Biskupia, w rejonie miejsc dostępnych dla ludności wskazują, że rejestrowane natężenia pól elektromagnetycznych utrzymują się na niskich poziomach i nie przekraczają norm.

**Tabela 10. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie gminy
Dąbrowa Biskupia w 2022 r.**

L.p.	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego (WGS84)		Nazwa jednostki terytorialnej, na obszarze której jest zlokalizowany punkt pomiarowy (miejscowość, ulica)	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości co najmniej od 80 MHz do 40 GHz uzyskanych z 0,5 - godzinne pomiaru dla punktu pomiarowego [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WMe	Rok wykonania pomiarów
	długość geograficzna	szerokość geograficzna					
1	18.543525	52.777469	Dąbrowa Biskupia, ul. Topolowa	0,34	0,19	0,02	2022

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

W wyniku przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM, który dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz-40 GHz, wynosi 28 V/m.

2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy

Wody powierzchniowe

Przez obszar gminy przebiega dział wodny I-rzędu, oddzielający dorzecza Wisły i Odry. Większa (środkowa i północna) część gminy leży w dorzeczu Wisły, która dzieli się na regiony wodne Dolnej Wisły i Środkowej Wisły. Natomiast część południowa gminy Dąbrowa Biskupia należy do dorzecza Odry i regionu wodnego Noteci.

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Dąbrowa Biskupia występują zlewnie następujących JCWP:

- RW20001027963 – Tążyna,
- RW2000102796499 – Kanał Parchański,
- RW60001018817899 – Kanał Bachorze,
- RW200010278749 – Bachorza,
- RW200011279699 – Tążyna od Kan. Parchańskiego do ujścia,
- RW20001129149 – Kanał Zielona Struga od Dopływu w Osieczku do ujścia,

— RW6000111881999 – Noteć od Kanału Warta-Gopło do Noteci Zachodniej.

Jednolite części wód powierzchniowych (jcwp) badane są w reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych (ppk). W przypadku jcwp rzecznych (jcwp RW), ppk zlokalizowany jest na zamknięciu zlewni jcwp, a wyniki prowadzonych w nim badań odzwierciedlają stan jakości całej jcwp.

Zgodnie z § 14 i 15 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych, co roku wykonywana jest klasyfikacja wskaźników jakości wód badanych w roku poprzednim, a co 3 lata klasyfikacja stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jcwp oraz ocena stanu jcwp, na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań z ostatnich 6 lat.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w latach 2023-2024 na terenie gminy Dąbrowa Biskupia prowadzono monitoring wód powierzchniowych płynących na jednolitych częściach wód powierzchniowych (jcwp):

— Kanał Parchański (kod jcwp: PLRW2000102796499);

— Kanał Bachorze (kod jcwp: PLRW60001018817899).

W 2023 r. prowadzono monitoring operacyjny na jcwp Kanał Parchański (kod jcwp: PLRW2000102796499). Punkt pomiarowo-kontrolny został zlokalizowany w miejscowości Wilkostowo. Elementy biologiczne oceniono w klasie III (stan umiarkowany). Wpłynęły na to wyniki makrofitów oraz makrobezkręgowców bentosowych. Obserwacje hydromorfologiczne notowano w klasie III (stan umiarkowany). Natomiast wskaźniki fizykochemiczne osiągnęły klasę >2 (poniżej stanu dobrego). Wpłynęły na to wartości przewodności elektrycznej właściwej, azotu azotanowego, azotu ogólnego, fosforu fosforanowego (V) oraz fosforu ogólnego⁹.

Natomiast w 2024 r. prowadzono monitoring diagnostyczny na jcwp Kanał Bachorze (kod jcwp: PLRW60001018817899). Punkt pomiarowo-kontrolny został zlokalizowany w miejscowości Kruszwica. Elementy biologiczne oceniono w klasie IV (stan słaby). Wpłynął na to wynik ichtiofauny. Obserwacje hydromorfologiczne notowano w klasie >2 (poniżej stanu dobrego). Natomiast wskaźniki fizykochemiczne osiągnęły klasę >2 (poniżej stanu dobrego). Wpłynęły na to wartości tlenu rozpuszczonego, ogólnego węgla organicznego, przewodności

⁹ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

elektrycznej właściwej, azotu azotanowego, azotu ogólnego oraz fosforu fosforanowego (V). Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne sklasyfikowano w klasie >2 (poniżej stanu dobrego), w wyniku ponadnormatywnego stężenia miedzi. Monitorowane substancje priorytetowe notowano w klasie 1 (stan dobry). Wyjątek stanowią substancje priorytetowe badane w tkankach ryb (biota), tj. difenyletery bromowane oraz rtęć i jej związki, które osiągnęły klasę >1 (stan poniżej dobrego)¹⁰.

Poniżej w tabeli przedstawiono wyniki badań monitoringowych realizowanych w latach 2023-2024 na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.

¹⁰ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028, za lata 2023-2024

Tabela 11. Wyniki pomiarów monitoringu wód powierzchniowych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2023-2024

Rok badań	Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
			Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
2023	Kanał Parchański	RW2000102796499	3	3	>2	-	-	-	-
2024	Kanał Bachorze	RW60001018817899	4	>2	>2	>2	-	-	-

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

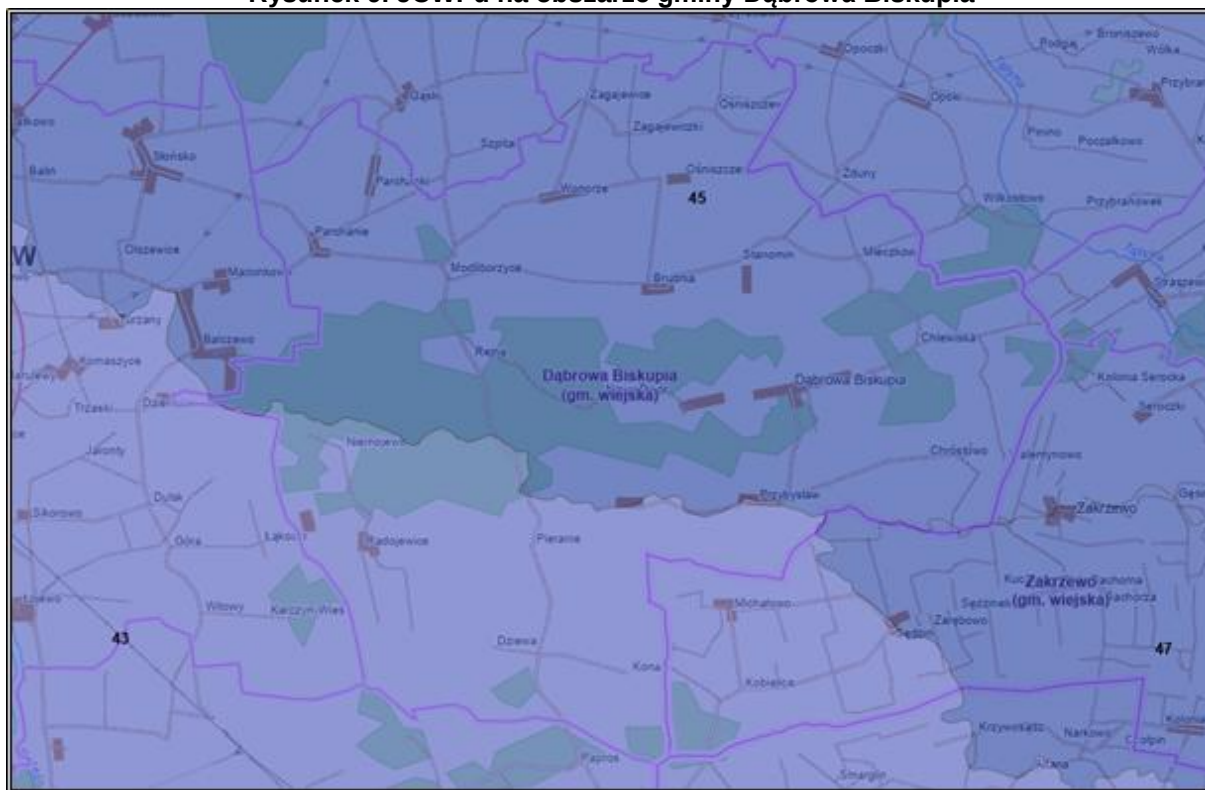
Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie są zlokalizowane jeziora objęte badaniami w ramach państwowego monitoringu środowiska. Monitoring wód stojących prowadzony jest dla akwenów o powierzchni powyżej 50 ha.

Wody Podziemne

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960) jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. Dla tych jednostek w kolejnych cyklach planistycznych sporządzane są programy działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Dąbrowa Biskupia leży na obszarze 3 jednolitych części wód podziemnych, tj. JCWPd nr 45 (GW200045), JCWPd nr 43 (GW600043) oraz JCWPd nr 47 (GW200047), co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 9. JCWPd na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia



Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 16.07.2025 r.)

Na terenie gminy Dąbrowa Biskupia nie prowadzono monitoringu wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

3. Stopień realizacji programu ochrony środowiska w latach 2023-2024

Ze względu na brak przygotowanych przez Ministerstwo Środowiska wytycznych w zakresie struktury raportu z realizacji Program Ochrony Środowiska, zastosowana metodyka sporządzenia niniejszego Raportu wynika z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 i ujętych w nim zadań.

W tabeli poniżej przedstawione zostały informacje na temat zadań zaplanowanych do realizacji w latach 2023-2024 w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028.

Tabela prezentuje realizację zadań dla każdego z następujących obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028, za lata 2023-2024

Tabela 12. Stopień realizacji zadań

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2023 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2023 r.	Zakres zrealizowany w 2024 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2024 r.
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza					
Zadanie ciągłe w Ramach Programu „Czyste Powietrze” Wymiana indywidualnych systemów grzewczych	Mieszkańcy Gminy	-	-	-	-
Termomodernizacja budynku świetlicy i OSP w miejscowości i Stanomin, gmina Dąbrowa Biskupia wraz z instalacją ogniw fotowoltaicznych i pompy ciepła	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zadanie zrealizowane w 2021 r. (695 990,77 zł)			
Termomodernizacja budynku komunalnego w Ośniszczewie 33	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	-
Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 40,0 kWp na oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Biskupiej	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	-
Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 40,0 kWp w Parchaniu	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	-
Wymiana oświetlenia ulicznego tradycyjnego na energooszczędne oraz montaż oświetlenia solarne	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zakup lampy solarnej - zadanie zrealizowane w 2021 r. (11 808,96 zł)		Inwentaryzacja, projekt modernizacji i zaliczka 5% modernizacji ¹¹	123 495,00 zł
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem					
Przebudowa drogi Modliborzyce – Brudnia III ETAP	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zadanie zrealizowane w 2021 r. (689 744,79 zł)			
Budowa drogi do Głojkowa	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	-
Budowa drogi w Parchankach - Błota	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	-
Budowa drogi w Niemojewie ¹²	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	

¹¹ Pozostała kwota za inwestycję i nadzór płatna w 2025 r. (1 631 825,00 zł)

¹² Na 2025 r. zaplanowano wykonanie dokumentacji (160 000,00 zł).

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028, za lata 2023-2024

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2023 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2023 r.	Zakres zrealizowany w 2024 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2024 r.
Budowa drogi w Radojewicach I i II kolonia	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	-
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami					
Obudowa studni głębinowej nr 3 wraz z budową przyłącza wodociągowego i elektroenergetycznego od studni nr 3 do budynku Stacji Uzdatniania Wody w Dąbrowie Biskupiej ¹³	Gmina Dąbrowa Biskupia	Aktualizacja kosztorysu	551,26 zł	-	-
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa					
Budowa nowej oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Biskupiej i likwidacja istniejącej oczyszczalni w Dąbrowie Biskupiej - aglomeracja Dąbrowa Biskupia o wielkości 2035 RLM.	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	Opracowanie kompletnego pełnobranżowego projektu	80 184,00 zł
Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej ¹⁴	Gmina Dąbrowa Biskupia	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej	9 683,07 zł	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej	8 827,85 zł
Przebudowa / remont przepompowni strefowych na sieci kanalizacyjnej	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	-
Wymiana starych (uszkodzonych) odcinków sieci kanalizacyjnej	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	-	-
Zakup beczki asenizacyjnej z WUKO na obsługę awarii na sieci kanalizacyjnej	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zadanie zrealizowane w 2022 r. (53 000,00 zł)			
Kompleksowa modernizacja stacji uzdatniania wody w Dąbrowie Biskupiej – wymiana złóż na filtrach, wymiana pomp i wodomierzy, przebudowa kanalizacji wód popłucznych, automatyzacja.	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zakup sprzężarki zrealizowany w 2022 r. (11 598,90 zł)			
Modernizacja SUW Parchanie - wymiana złóż na filtrach, remont lub wymiana zbiorników wody uzdatnionej, wymiana pomp głębinowych, wymiana wodomierzy, automatyzacja SUW,	Gmina Dąbrowa Biskupia	-	-	Zakup pompy głębinowej na Stację Uzdatniania Wody w Parchaniu	12 176,70 zł

¹³ Zadanie zrealizowane w 2021 r. (7 048,94 zł) i w 2022 r. (9 521,85 zł).

¹⁴ Rozbudowa sieci kanalizacyjnej zrealizowana w 2021 r. (33 520,64 zł) i w 2022 r. (46 818,94 zł).

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028, za lata 2023-2024

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2023 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2023 r.	Zakres zrealizowany w 2024 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2024 r.
odmanganiacz (jako oddzielne urządzenie, a nie odmanganianie na filtrach)					
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
Modernizacji Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Dąbrowie Biskupiej ¹⁵	Gmina Dąbrowa Biskupia	Modernizacja wraz z wyposażeniem Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Dąbrowie Biskupiej	4 814 052,32 zł	-	-
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze					
Uzupełnienie nasadzeń drzew i krzewów na terenach gminnych	Gmina Dąbrowa Biskupia	Uzupełnienie nasadzeń drzew	1 140,00 zł	Uzupełnienie nasadzeń drzew	3 870,00 zł
Obszar interwencji: Zapobieganie poważnym awariom					
Dofinansowanie jednostek ratowniczych w zakresie zakupu sprzętu i materiałów do prowadzenia akcji ratowniczych ¹⁶	Gmina Dąbrowa Biskupia	Zakup samochodu pożarniczego; Zakup systemu selektywnego powiadamiania, drabina strażacka, rozpieracz kolumnowy; Dotacja celowa na dofinansowanie zakupu ciężkiego sprzętu hydraulicznego	18 915,00 zł 42 190,00 zł (w tym kwota 35 336,65 zł z środków Funduszu Sprawiedliwości) 26 453,30 zł	-	-

Źródło: Opracowanie własne

¹⁵ Dokumentacja projektowa i zaliczka 5% - zrealizowane w 2022 r. (316 904,33 zł).

¹⁶ Zakup samochodu pożarniczego w 2022 r. (200 000,00 zł) i zakup agregatu hydraulicznego w 2022 r. (27 000,00 zł w tym kwota 25 650,00 zł z środków Funduszu Sprawiedliwości).

4. Ocena realizacji programu ochrony środowiska w okresie od 2022 do 2023

W oparciu o dane zgromadzone i przedstawione w rozdziale 3 niniejszego Raportu dotyczącego zadań przyjętych do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, należy stwierdzić, że realizacja założeń dokumentów przebiega prawidłowo, co skutkuje poprawą stanu środowiska na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.

Podsumowanie wykonania zadań w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrowa Biskupia na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”:

Obszar interwencji 1: Ochrona klimatu i jakości powietrza

W 2024 r. Gmina Dąbrowa Biskupia przeprowadziła inwentaryzację oświetlenia ulicznego na swoim terenie. W związku z tym, iż nadal występują tam lampy, które nie są energooszczędne zaplanowano ich wymianę. W 2024 roku sporządzono projekt modernizacji oświetlenia i zapłacono zaliczkę 5% w wysokości 123 495,00 zł. W przypadku zadania dotyczącego oświetlenia ulicznego – w 2021 roku zakupiono również lampę solarną, której koszt wyniósł 11 808,96 zł. Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne jest istotnym krokiem w poprawie jakości powietrza na terenie gminy, ponieważ powoduje zmniejszenie emisji CO₂.

Kolejnym zadaniem, które zostało zrealizowane w 2021 r. jest termomodernizacja budynku świetlicy i OSP w Stanominie. Świadczy to o zaangażowaniu Gminy w poprawę efektywności energetycznej oraz redukcję emisji.

W ramach obszaru interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza w latach 2023-2024 nie zrealizowano działań dotyczących: wymiany źródeł ciepła w ramach Programu Czyste Powietrze, termomodernizacji budynku komunalnego w Ośniszczewie 33, wykonanie instalacji fotowoltaicznej na oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Biskupiej oraz w miejscowości Parchanie. W związku z tym, że Program posiada perspektywę do roku 2028, zadania mogą być zrealizowane w latach kolejnych.

Obszar interwencji 2: Zagrożenia hałasem

Celem obszaru interwencji zagrożenia hałasem było ograniczenie hałasu komunikacyjnego poprzez poprawę infrastruktury drogowej. W latach 2023-2024 Gmina Dąbrowa Biskupia nie realizowała zadań w tym obszarze interwencji. Jedno z zadań zostało natomiast zrealizowane w 2021 roku i jest to: Przebudowa drogi Modliborzyce – Brudnia III etap.

Pozostałe określone w Programie zadania dotyczą budowy dróg i mogą zostać zrealizowane w kolejnych latach. Na 2025 rok zaplanowano wykonanie dokumentacji dla projektu: Budowa drogi w Niemojewie, które koszt wyniesie 160 000,00 zł.

Obszar interwencji 3: Gospodarowanie wodami

Przedsięwzięciem zrealizowanym przez Gminę w 2023 r. w tym obszarze była aktualizacja kosztorysu obejmującego odbudowę studni głębinowej nr 3 wraz z budową przyłącza wodociągowego i elektroenergetycznego do budynku Stacji Uzdatniania Wody w Dąbrowie Biskupiej. Część etapów związanych z tym zadaniem realizowano w latach 2021-2022.

Obszar interwencji 4: Gospodarka wodno-ściekowa

W latach 2023-2024 Gmina Dąbrowa Biskupia podejmowała działania zmierzające do poprawy stanu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Szczególnie skupiono się na rozbudowę na istniejącej sieci kanalizacyjnej – studnie zbiorczo - pompowe umożliwiające włączenie przyłączy kanalizacyjnych z nowych budynków do kanalizacji ciśnieniowej. W 2023r. na ten cel przeznaczono 9 683,07 zł, natomiast w 2024 r. 8 827,85 zł. Jednocześnie Gmina przygotowała się do realizacji jednej z kluczowych inwestycji w zakresie gospodarki ściekowej, czyli budowy nowej oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Dąbrowa Biskupia. W ramach przygotowań opracowano kompletną dokumentację projektową, na którą w 2024 r. przeznaczono 80 184,00 zł. W tym samym roku zakupiono nową pompę głębinową do SUW Parchanie, przeznaczając na ten cel 12 176,70 zł.

Należy zauważyć, że w poprzednich latach obowiązywania Programu Ochrony Środowiska, Gmina Dąbrowa Biskupia również realizowała szereg inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Są to m.in. rozbudowa infrastruktury na istniejącej sieci kanalizacyjnej – studnie zbiorczo - pompowe, zakup beczki asenizacyjnej na obsługę awarii na sieci kanalizacyjnej, czy zakup sprężarki do SUW w Dąbrowie Biskupiej.

Działania Gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2023–2024 w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej mogły przyczynić się do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców. Rozbudowa infrastruktury na istniejącej sieci kanalizacyjnej ograniczyła ryzyko zanieczyszczenia wód, a przygotowania do budowy nowej oczyszczalni ścieków zwiększyły potencjał Gminy w zakresie nowoczesnego i zgodnego z przepisami oczyszczania ścieków. Zakup nowej pompy do stacji uzdatniania wody poprawił niezawodność dostaw wody pitnej. Łącznie inwestycje te wzmacniają infrastrukturę techniczną Gminy i przyczyniają się do jej zrównoważonego rozwoju.

Obszar interwencji 5: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W 2023 r. Gmina Dąbrowa Biskupia zrealizowała zadanie z obszaru gospodarki odpadami. Dokonano modernizacji Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Celem przedsięwzięcia była nie tylko modernizacja samego obiektu, ale również jego doposażenie. Łączny koszt poniesionych nakładów inwestycyjnych wyniósł 4 814 052,32 zł, co świadczy o dużej skali przedsięwzięcia oraz zaangażowaniu Gminy w poprawę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Za pośrednictwem realizacji tego zadania Gmina Dąbrowa Biskupia nie tylko zwiększyła dostępność i funkcjonalność punktu selektywnego zbierania odpadów, ale również przyczyniła się do zwiększenia poziomu recyklingu i zmniejszenia ilości odpadów trafiających na składowiska.

Obszar interwencji 6: Zasoby przyrodnicze

Gmina Dąbrowa Biskupia w latach 2023-2024 z powodzeniem realizowała działania ukierunkowane na wzbogacenie i ochronę zasobów przyrodniczych na swoim terenie. W ramach Programu Ochrony Środowiska przeprowadzono uzupełnienie nasadzeń drzew na terenach gminnych, co pozytywnie wpłynęło na estetykę przestrzeni publicznej oraz zwiększenie bioróżnorodności lokalnego krajobrazu. W 2023 r. zrealizowano pierwsze uzupełnienie, przeznaczając na ten cel 1 140,00 zł. W 2024 r. ponownie posadzono drzewa na terenach gminnych, tym razem angażując środki w wysokości 3 870,00 zł. Regularność tych działań potwierdza, że Gmina dąży do wzmacniania zielonej infrastruktury.

Obszar interwencji 7: Zapobieganie poważnym awariom

Gmina Dąbrowa Biskupia aktywnie wspiera jednostki ratownicze poprzez dofinansowanie zakupu nowoczesnego sprzętu oraz materiałów niezbędnych do prowadzenia skutecznych akcji ratowniczych. Działania prowadzone w 2023r. miały na celu nie tylko poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, ale również wzmocnienie gotowości operacyjnej lokalnych służb. W 2023 r. zakupiono samochód pożarniczy, którego koszt wyniósł 18 915,00 zł. Przeznaczono również 42 190,00 zł na zakup systemu selektywnego powiadamiania oraz specjalistycznego sprzętu, w tym drabiny strażackiej, rozpieracza i kolumny hydraulicznej. Ze wspomnianej kwoty aż 35 336,65 zł pochodziło ze środków Funduszu Sprawiedliwości. Dodatkowo, otrzymano dotację celową w wysokości 26 453,30 zł na dofinansowanie zakupu ciężkiego sprzętu hydraulicznego. Dzięki tym inwestycjom Gmina zwiększyła efektywność i bezpieczeństwo działań ratowniczych prowadzonych na swoim terenie. Zakupiony sprzęt nie tylko poprawia czas reakcji służb, ale również umożliwia skuteczniejsze działania w przypadku pożarów, katastrof drogowych czy innych zagrożeń miejscowych.

5. Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Charakterystyka rezerwatu przyrody Rejna	6
Tabela 2. Charakterystyka rezerwatu przyrody Balczewo	7
Tabela 3. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	10
Tabela 4. Charakterystyka użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	13
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	20
Tabela 6. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	20
Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	26
Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	27
Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	28
Tabela 10. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w 2022 r.	30
Tabela 11. Wyniki pomiarów monitoringu wód powierzchniowych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia w latach 2023-2024	33
Tabela 12. Stopień realizacji zadań	36
Rysunek 1. Położenie gminy Dąbrowa Biskupia na tle województwa kujawsko-pomorskiego i powiatu inowrocławskiego	5
Rysunek 3. Położenie rezerwatów przyrody „Rejna” i „Balczewo” na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	7
Rysunek 4. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	8
Rysunek 5. Położenie pomników przyrody na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	12
Rysunek 6. Położenie użytków ekologicznych na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	14
Rysunek 7. Korytarz ekologiczny 2005 Gopło na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	15
Rysunek 8. Korytarz ekologiczny Puszcza Bydgoska – Dolina Warty na terenie gminy Dąbrowa Biskupia	16
Rysunek 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	25
Rysunek 10. JCWPd na obszarze gminy Dąbrowa Biskupia	34